

IGNASI MORA

I ara ens morirem

(21 de maig-21 de juny)

21 DE MAIG, DILLUNS

I ara ens morirem. No hi ha cap altra eixida. Aquesta vegada no trobaríem l'escletxa per fugir. No existeix invenció possible que ens lliure del final. Tota la literatura que originen les passes últimes de la vida és això, literatura, no més que literatura. Des del Faust fins a la resurrecció de la carn, tot fa pudor o, dit d'una altra forma, tot intenta desllorigar allò que no és desllorigable. Les visions d'una altra vida, l'eternitat, el cel i l'infern, la santíssima trinitat, fins i tot el panteisme o Teilhard de Chardin o Raimon Panikkar, constitueixen un espai naïf per a aquells que no poden renunciar al buit que els provoca la descreença religiosa. Amb tot, qualsevol salvació és una estafa, una gran mentida.

22 DE MAIG, DIMARTS

La mort —qualsevol mort però essencialment la nostra, la humana— no és un gran tema, és el tema, la base de les nostres vides i de les nostres cabòries. Potser ens fa massa respecte o por exterioritzar-ho, però com se sol dir: la processó va per dins. Si més no jo, no puc passar cap hora de la meua vida sense una referència, un contacte fugaç si voleu amb la dama de la dalla.

Ignasi Mora (Gandia, 1952) és periodista i escriptor. Viu des de fa anys a Benissivà (a la Vall de Gallinera). Autor entre altres de *Finale* (1992), *Maig* (2006), *Les veus de la ciutat* (1997) i *Les veus de la família* (1992)

23 DE MAIG, DIMECRES

De sobte, els de la meua generació som cridats a files per a la mort. No se sap a quina edat exacta, ni en quina circumstància vital, però tothom, un rere de l'altre, desapareixerem per sempre, definitivament. Ja podem començar a acomiadar-nos-en. Per sempre més.

24 DE MAIG, DIJOUS

No fantasiege, almenys no pel cantó de substituir la realitat —terme de dubtosa convergència—, per unes imatges imaginades. Procure afrontar el tema amb una voluntariosa serenitat. Confesse que en algun moment de la meua vida he tingut vel·leïtats de llegir autors que van més enllà de tocar de peus a terra. Ara ja no. Ara procure superar el dramatisme i l'angoixa del tema. Fins i tot jugue amb la falsificació, amb l'autoengany —benintencionat, és clar...— de les idees, ja que estic convençut de la seua mal·leabilitat. Moltes paraules contenen molt més que un significat-indicador d'objecte: molts suggeriments que estimulen el nostre cervell i ens obrin els sentits a les coses.

25 DE MAIG, DIVENDRES

Mentrestant, anem fent-nos vells, cada dia més vells. La pell del cos s'arruga fins a l'extrem de resultar desagradables a la mirada els penjolls que ací o allà cauen en direcció a terra. A més a més, com em deia el poeta Joan Climent, seria un miracle si a partir dels cinquanta cada matí a l'alçar-nos no ens fera mal alguna cosa. I els òrgans del cos van fent-se grisos, febles, progressivament sense exigències. Som a partir d'aleshores una pura decadència precipitant-se fins a l'últim esgló.

26 DE MAIG, DISSABTE

Tanmateix, alto!, ens agrada massa deixar-nos caure pel penya-segat, pels plors i les penes, i en fem un folklore de molt mal gust amb la mort. Alto! ¿Ens convé aquest camí o n'hauríem de pensar un altre?

27 DE MAIG, DIUMENGE

La Medicina tampoc cura, en el sentit de restituir-nos a un estat anterior al d'abans de la malaltia. En tot cas, repara en part l'avaria: respires millor, tot i que de vegades t'ofegues; pots caminar pel carrer, encara que dugues una bosseta per pixar; o et deixen travessar el carrer amb lentitud perquè ets vell i t'empenten a fer fàcil la vida.

28 DE MAIG, DILLUNS

«És llei de vida», diu aquest tòpic per sentenciar-nos a mort com si fos la cosa més normal del món. I ho és, llei de vida o llei de mort.

30 DE MAIG, DIMECRES

L'església del poble està oberta de bat a bat i buida. M'adone, però, que un feix gloriós de llum solar hi penetra per la porta. Tinc aleshores la temptació de viure uns moments d'aquells que alguns lletraferits visqueren en la seua reconversió a la fe. Tanmateix, qui sap si pel barroc pobre i lleig de les nostres esglésies o per detectar-hi alguna altra baixesa, faig per eixir com més ràpid millor.

31 DE MAIG, DIJOUS

Podem callar o xiular fent-nos els babaus, com si ella no existira, o podem amollar-la com un coàgul de sang desmesurat o com la séquia pudenta i fungiditzada que recorre la Terra.

1 DE JUNY, DIVENDRES

He passat una temporada esgotadorament llarga en què se'm representava que em queia la llosa de la mort damunt. La ment observava que la mort era l'extensió de l'eternitat en un primer pla; la nostra existència, tan breu i segona de la fila; i de nou l'eternitat en un últim lloc. Aquesta visió esdevenia un quadre de depressió, d'horripilant depressió. I no sabia —ni sé a hores d'ara— què era més primigeni, si l'ou o la gallina.

2 DE JUNY, DISSABTE

Si no ets creient, avui dia ja no et succeirà res. En alguns segles no tan llunyans aquesta creença o, més ben dit, no creença et podia costar la vida, a més a més, induïda per una mort cruel i dolorosa. Com més se'ls redueix el poder, amb menys força poden actuar en contra nostra, encara que siguem agnòstics o estrictament ateus.

3 DE JUNY, DIUMENGE

Les religions són, entre altres coses, un espill de l'odi entre els homes, no debades són la marca de tantes i tantes guerres i tortures al llarg de la història.

5 DE JUNY, DIMARTS

Ara, fins i tot, els poders públics ens controlen la femta cada any. Desconec si al fons de tal pràctica hi ha la convicció d'intentar normalitzar no se sap ben bé com, l'estatut de la mort.

7 DE JUNY, DIJOUS

Es pot escriure sobre la mort, de fet ja fa un cert temps que ho faig gairebé cada dia. Però la mort és l'única realitat que no es marida amb res, trenca qualsevol lligam possible, *non plus ultra*.

8 DE JUNY, DIVENDRES

Als museus de les acadèmies, per dir-ho així, alguns es precipitaren a l'hora d'elaborar certs conceptes i donaren vida a falsificacions flagrants, que després enverinaren les nostres ments, com l'eternitat o l'infinit.

10 DE JUNY, DIUMENGE

Som profundament irracionals, per més defensors de la racionalitat que ens presentem davant dels altres. D'una altra manera, no viuríem com vivim, amarrats als costums, ni que siguen les més extremes tortures.

11 DE JUNY, DILLUNS

La valentia sol ser més una actitud que una virtut espontània, que ens pot ajudar a salvar molts esculls de la vida, com l'escull de la mort.

12 DE JUNY, DIMARTS

Abans pensava que tota aquella gent que no arriba a posseir mai la plena consciència del món, a l'hora de la mort no tindrien més remei que afrontar-la. Però no, se'n desvien com sempre i, encara que moren, no hi topen.

13 DE JUNY, DIMECRES

La immoralitat de l'Estat i tots els seus sicaris de prohibir i perseguir una mort digna és inqüestionable. No creuen en la llibertat, sinó que temen un grapat de coses.

14 DE JUNY, DIJOUS

Trauen un excés de pit aquells que solen dir que no canviarien ni es penedirien de res de la seua vida, com si la seua vida haguera sigut modèlica. Si més no, posats a

demanar o simplement dir davant dels altres, la teua vida hauria pogut ser el doble d'intensa, agradable o còmoda, per eixamplar-la només una mica.

15 DE JUNY, DIVENDRES

Som tot i tots a una banda, mentre que ella habita sola a l'altra.

17 DE JUNY, DIUMENGE

És pitjor que el desastre més contundent, pitjor que el caos més desconcertat: no és res, ni tan sols du el seu nom, res de res.

18 DE JUNY, DILLUNS

Tot i no correspondre a cap partícula de la realitat, hi ha recursos que saben combatre tot allò que ens ataca i ens fereix. En última instància, no hi ha ningú que s'arrogue la potestat de jutjar els homes i les coses, i si n'isquera a hores d'ara algú que ho pretenguera, ja tenim les armes per abatrel.

21 DE JUNY, DIVENDRES

Arraconar-nos en l'habitació d'un hospital o en la misericòrdia de casa pròpia: aquesta és una via possible. O l'altra: aixecar-se contra l'absurd aquest de la mort, com aquells guerrers antics caminant desolats per la vora del mar, que, malgrat tot, caminaven. ☾